

Nr 201.

Av herr **Nordenson**, om ökat anslag till Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna.

I statsverkspropositionen (åttonde huvudtiteln, punkt 18, s. 27) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 90 600 kronor, vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär oförändrad medelsanvisning.

I sina anslagsäskanden för budgetåret 1949/50 har överintendenten och chefen för nationalmuseum hemställt om en anslagsökning med 30 300 kronor, varav 28 800 kronor för konserveringsändamål. Sistnämnda belopp har fördelats på följande poster, nämligen samlingarnas vård och underhåll — avseende målningar och skulpturer — (9 300), konservering av handteknings- och gravyr-samlingarna (500), konserveringsarbeten å föremål tillhörande statens tavel-samlingar å de kungliga slotten (5 700) samt konserveringsarbeten å konstslöjdsföremål (13 300). Till stöd för det sålunda angivna behovet av en anslagsförstärkning har museichefen framhållit, att i museets olika samlingar ingående konstverk främst genom evakueringen under det senaste världskriget åsamkats skador, vilkas omfattning icke tidigare kunnat överblickas. Angelägenheten av en snar konservering av här avsedda konstverk har museichefen funnit vara så allvarlig, att det ej syntes honom försvarligt att — trots rådande statsfinansiella läge — ställa ett äskande om för ändamålet erforderlig medelsanvisning på framtiden. I själva verket rör det sig här till viss del om s. k. katastrof-skador, där ett snabbt ingripande kräves, om de därav drabbade konstverken icke skola totalt förstöras och oersättliga konstskatter gå till spillo. Genom att i vissa fall föreslå en fördelning av denna medelsanvisning på flera budgetår, varvid de mest skadade konstverken skulle restaureras under budgetåret 1949/50, har museichefen kunnat begränsa sin hemställan om anslagsökning för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår till det förenämnda beloppet av 28 800 kronor.

Departementschefen har förklarat sig i nuvarande läge icke kunna tillstyrka någon höjning av ifrågavarande anslag (omfattande såväl underhåll som ökande av samlingarna). Han har dock med hänsyn till vad museichefen anfört angående vikten av vissa restaureringsåtgärder uttalat, att det syntes böra övervägas, om icke genom en ändring i anslagets nuvarande fördelning skulle inom anslagets ram kunna beredas ökat utrymme för ifrågavarande restaureringsarbeten. Det borde enligt departementschefens mening därvid ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av museichefen meddela bestämmelser angående anslagets disposition.

Delade meningar torde väl icke råda därom, att staten i princip bör genom erforderliga anslag säkerställa vården och underhållet av dess konstsamlingar. Den av departementschefen förordade anordningen synes så till vida ändamålsenlig, som härigenom vissa brådslande restaureringar kunna genomföras, men en dylik lösning av konserveringsfrågan skulle i sin tur komma att medföra en avsevärd nedskärning av museets redan nu alltför blygsamma inköpsanslag, vilket enligt min uppfattning framstår såsom en synnerligen beklaglig konsekvens. Det synes mig heller icke rimligt, att nationalmuseum ställes i efterhand vid beviljande av anslag till konservering av under krigstidens evakuering skadade konstföremål, då särskilda anslag lämnats livrustkammaren för enahanda ändamål (prop. nr 311, riksdagens skrivelse nr 507/1946).

Med tanke på den sparsamhet, som i nuvarande läge bör iakttagas med statens medel, är jag medveten om att anledning kan förefinnas att begränsa den av museichefen för här avsedda ändamål begärda anslagsförstärkningen. En viss anslagshöjning är emellertid enligt min mening ofrånkomlig för att de mest trängande konserveringsarbetena skola kunna komma till stånd utan att museets nyanskaffning av konstverk därigenom blir i allvarlig grad äventyrad. Nu äsyftade konserveringsarbeten gälla i första rummet till måleri-samlingen och konsthantverkssamlingen hörande konstverk. Kostnaderna härför torde enligt vad jag inhämtat minst kunna uppskattas till 6 000 kronor för den förra och 13 300 kronor för den senare samlingens vidkommande eller sålunda tillhoppa 19 300 kronor.

Med hänsyn till vad jag ovan anfört torde enligt min mening ifrågavarande anslag för nästa budgetår böra höjas med sistnämnda belopp till (90 600 + 19 300 =) 109 900 kronor. Jag förutsätter härvid, att för tillgodoseende av ytterligare konserveringsbehov vid nu nämnda samlingar, som kunna komma att visa sig vara av angelägen natur, ävensom för konserveringsbehov av sådan art vid museets övriga samlingar (skulptur-, handtecknings- och gravyr-samt slottssamlingarna) det på sätt departementschefen förordat bör ankomma på Kungl. Maj:t att inom ramen för ifrågavarande anslag bestämma den närmare fördelningen av därunder anvisade medel efter förslag av museichefen.

Under hänvisning till vad jag ovan anfört hemställes,

att riksdagen måtte till Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 109 900 kronor.

Stockholm den 23 januari 1949.

Harald Nordenson.